

SAVJETI ZA SIGURNOST BANKOVNIH KARTICA

Postoji više načina da zaštitite svoje kreditne kartice:

1. Potpišete se na poleđini bankovne kartice odmah po prijemu. Na ovaj način se štitite u slučaju da druga lica dođu u posjed vaše kartice. Takođe je važno da svoj PIN ne čuvate zajedno sa karticom.
2. Postoji više načina na koje lopovi mogu doći do broja vaše bankovne kartice. Da bi to spriječili:
 - a. čuvajte svoju karticu i ne dozvolite da je neko vidi kada ste na javnom mjestu.
 - b. ne saopštavajte svoje podatke o kartici putem telefona osim ukoliko ste vi inicijator poziva i razgovarate sa predstavnikom banke ili prodavcem u kojeg imate povjerenja.
 - c. nikada ne odgovarajte na poruke elektronske pošte u kojima traže vaš broj računa ili lične podatke, čak i kada vam djeluje da je poruku poslala vaša banka ili poznata kompanija odnosno organizacija
3. Obavijestite banku u slučaju da ste se preselili i povremeno izvršite provjeru da li vaša banka ima tačan broj vašeg telefona i adresu e-pošte.
4. Kupovina putem interneta je popularnija nego ikada što znači da je od izuzetne važnosti da zaštitite svoje podatke na internetu. Kupujte od kompanija koje možete kontaktirati u slučaju problema. Pretražite ih na veb-sajtovima čije veb-adrese imaju oznaku "https" s obzirom da je "s" oznaka za sigurnost. Čak i kada ste na bezbjednom veb-sajtu, nemojte davati svoje podatke osim ako ne morate i ako znate na koji će način biti korišćeni. Provjerite politike plaćanja, refundacije, povraćaja i dostave. Na kraju, sačuvajte kopije kodova ili potvrda o izvršenom plaćanju. Kupujte putem interneta isključivo sa vašeg personalnog računara sa privatnom WiFi vezom.
5. Ukoliko primite poruku e-pošte koja sadrži link za veb-sajt, nikada ne kupujte direktno preko poslatog linka. Umjesto toga, pretražite veb-sajt putem vašeg veb-pretraživača. Na ovaj način ćete izbjeći otvaranje prevarnih linkova.
6. Pre-autorizovane ili periodične naplate su one koje prodavac/pružalac usluge vrši mjesečno ili redovno i automatski sa vaše CKB platne kartice. Transakcija je rezultat dogovora između vlasnika kartice i prodavca kojim vlasnik kartice ovlašćuje prodavca da izvrši naplatu sa računa vlasnika kartice bez utvrđenog krajnjeg datuma. Periodične naplate su obično plaćanja za telekomunikacione usluge, osiguranje, članstvo, pretplate i slično.
7. Nemojte da objavljujete povjerljive podatke na veb-sajtovima društvenih mreža. Mnogo ljudi voli da dijeli razne detalje o svom životu na Facebook, Twitter, Instagram i LinkedIn mreži. Međutim, to vas ostavlja ranjivim za krađu identiteta.
8. Zaštitite broj svoje bankovne kartice i PIN kada podižete sredstva ili vršite kupovinu. Budite svjesni ljudi oko vas i svojim tijelom blokirajte njihov vidokrug.
9. Provjera nedavne aktivnosti na računu je od ključnog značaja za bezbjednost kreditne kartice i veoma je jednostavna. Pažljivo pregledajte svaku naplatu kako bi provjerili iznos i da li ste zaista izvršili tu kupovinu. Dobra ideja je da se prijavite za notifikacije putem SMS poruka s obzirom da vam ovo omogućava uvid u prevarne transakcije čim se dese.
10. Ako izgubite kreditnu karticu ili sumnjate na slučaj prevare, bez odlaganja kontaktirajte banku. Banka će blokirati vašu karticu čime se onemogućava njeno dalje korišćenje i izdaće vam novu. Od ključnog značaja je da čuvate svoju kreditnu karticu na isti način kao što čuvate ključeve od kuće. Niže u tekstu je nekoliko savjeta za minimiziranje mogućnosti da postanete žrtva zloupotrebe kreditne kartice.

BEZBJEDNOST KARTICE

DOZVOLJENO

- Potpišite se na poleđini kreditne kartice odmah po prijemu.
- Čuvajte sve potvrde i uporedite ih sa plaćanjima na izvodu kreditne kartice.
- Bez odlaganja pozovite xxx-xxx-xxxx ukoliko ne prepoznate plaćanje na vašem izvodu.
- Čuvajte svoju karticu na sigurnom mjestu tako ćete odmah znati ako vam nedostaje.
- Bez odlaganja pozovite xxx-xxx-xxxx kada uočite da je vaša kartica izgubljena ili ukradena.
- Kada dobijete novu kreditnu karticu, presjecite staru prije nego što je bacite.
- Tretirajte svoju karticu kao gotovinu i nikada je ne ostavljajte bez nadzora.
- Pazite na svoju kreditnu karticu prilikom obavljanja transakcija i vodite računa da vam bude vraćena.
- Podatke o brojevima računa vase kartice čuvajte na sigurnom mjestu.
- Zapamtite svoj PIN (lični identifikacioni broj).

ZABRANJENO

- Nikada ne pozajmljujete drugima svoju karticu.
- Ne bacajte potvrde o plaćanju i izvode u javne kontejnere.
- Kada ste vi inicijator telefonskog poziva, možete dati broj svoje kreditne kartice. Međutim, nemojte davati broj svoje kreditne kartice nekome ko je vas pozvao telefonom čak i kada vas to lice ubjeđuje da ćete osvojiti nagradu ili dobitak.
- Nikada nemojte da napišete ili dozvolite da prodavac napiše broj vaše kreditne kartice na čeku za identifikacione svrhe.
- Ne kupujte kod internet prodavaca koji su vam nepoznati ili koji imaju neobezbjeden veb-sajt.
- Nemojte nikada dati svoj PIN (lični identifikacioni broj) drugome.
- Nikada ne nosite svoj PIN u novčaniku ili tašni.
- Nikada ne dozvolite da neko vidi kada unosite svoj PIN.
- Nikada ne koristite PIN koji se može lako pogoditi, na primjer, vaš rođendan ili broj telefona.
- Nikada ne ostavljajte svoju karticu bez nadzora, na primjer, u automobilu, hotelskoj sobi ili na poslu.

Lažno predstavljanje ili lažiranje brenda putem e-pošte

Ovo označava slanje prevarnih poruka putem e-pošte i korišćenje veb-sajtova koji izgledaju kao da su autentični i brendirani od strane lica koja se pretvaraju da su legitimne kompanije ili finansijske institucije, a u pitanju su maliciozni pokušaji da se pribave podaci e o klijentima sa ciljem da se počinu prevara.

Ukoliko primite poruku putem e-pošte koja izgleda kao da je poslala legitimna kompanija u kojoj vam traže osjetljive finansijske informacije i imate određene u sumnje u pogledu iste, direktno kontaktirajte kompaniju na javno dostupan broj telefona da potvrdite njenu autentičnost. Možete kontaktirati CKB u bilo koje vrijeme 24/7 na broj xxx-xxx-xxxx. CKB vam nikada neće tražiti da povjerljive informacije dostavite putem e-pošte. Zaposleni u CKB vam nikada neće tražiti vaš PIN ili lozinku.

Ako se neko predstavi kao zaposleni banke i traži vašu lozinku ili PIN, budite oprezni. Oni ne predstavljaju banku. Nemojte im davati lične podatke i bez odlaganja pozovite na xxx-xxx-xxxx.

Pre-autorizovana ili periodična naplata

Pre-autorizovane ili periodične naplate su one koje prodavac/pružalac usluge vrši mjesečno ili redovno i automatski sa vaše CKB platne kartice. Transakcija je rezultat dogovora između vlasnika kartice i prodavca kojim vlasnik kartice ovlašćuje prodavca da izvrši naplatu sa računa vlasnika kartice bez utvrđenog krajnjeg datuma. Periodične naplate su obično plaćanja za telekomunikacione usluge, osiguranje, članstvo, pretplate i slično.

Loša strana periodičnih pretplata je to što je veoma lako prijaviti se, a još lakše zaboraviti na njih pa se dešava da plaćate račune mjesecima ili godinama prije nego što shvatite da dugo vremena niste koristili proizvod ili uslugu. Često smo sami krivi za to. Pretplatimo na uslugu, nikada je ne otkazemo, a zatim ne pregledamo pažljivo naše mjesečne izvode. Da bi stvari bile još gore, mnogi prodavci ne obavještavaju potrošače prije nove periodične naplate - bolje im je da ostanu ispod radara i nastave da naplaćuju. A vama, kada odete na veb-sajt prodavca da otkazete uslugu može izgledati teško čak i nemoguće da shvatite kako da otkazete pretplatu.

Ukoliko uočite da se naplata sa vase kartice vrši redovno, preduzmite sledeće korake:

1. Otkazite nepotrebne i neželjene periodične naplate.

Pozovite, pišite ili posjetite veb-sajt kompanije i tražite da obustave naplatu prije nego što budu imali šansu da to ponove urade. Zabilježite datum otkazivanja za slučaj budućeg spora.

Ako ste uvjereni da nisu sve izvršene naplate autorizovane, na primjer, ako ste sigurni da ste otkazali usluge, ali vam se one ipak i dalje obračunavaju, ponovo kontaktirajte prodavca. Ukoliko ne isprave grešku, pokrenite spor preko banke.

Ne zaboravite da razgovarate o naplati i otkazivanju usluga sa članovima svoje porodice kako bi spriječili da slučajno automatski aktiviraju neku uslugu.

2. Razmislite o tome da sve periodične naplate vežete za jednu kreditnu karticu.

Teško je pratiti periodične naplate na velikom broju kreditnih kartica. Odredite jednu karticu za periodične naplate da bi vam bilo lakše da uočite nešto što ne treba da bude naplaćeno. Čak i ako imate mali broj kartica, može se odlučiti da koristite jednu karticu za periodične naplate i automatska plaćanja.

3. Nemojte koristiti isti broj kartice neograničeno.

Praktično je da istu karticu koristite neograničeno ili možda toliko dugo da zapamtite broj i bezbjednosni kod. Međutim, predugo korišćenje istog broja kartice predstavlja bezbjednosnu prijetnju. Kartične kompanije povremeno promijene broj vaše kartice bez pitanja. Umjesto da budete uznemireni oko neugodnosti, smatrajte to benefitom. Kada imate karticu nekoliko godina, ona je jednostavno prošla kroz puno ruka i broj kartice je unešen u mnogo baza podataka.